

**Ekonominių priemonių, planuojamų įtraukti į
Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų
planą, dalinės ekonominės naudos ir išlaidų santykio
vertinimo ataskaita**

Centrinė
projektų valdymo
agentūra

Turinys

Santrumpos ir sąvokos	3
1. Vertinimo metodika ir imties nustatymas	4
2. Vertinimo prielaidos ir informacijos rinkimas	5
3. Vertinimo rezultatai	6
4. Rekomendacijos	11
Priedai	12
1 priedas. MS Excel dokumentų sąrašas	12
2 priedas. Vertintų priemonių sąrašas ir susijusi informacija	13
3 priedas. 1 lentelė. Excel dokumente „NEKS_DP_2024-08-22.xlsx“ įvertintos priemonės/veiklos	14
3 priedas. 2 lentelė. Excel dokumente „NEKS_MB_2024-08-22.xlsx“ įvertintos priemonės/veiklos	15
3 priedas. 3 lentelė. Excel dokumente „NEKS_VG_2024_08_22.xlsx“ įvertintos priemonės/veiklos	16
4 priedas. Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio grafinis atvaizdavimas	17
5 priedas. Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės priemonėse/veiklose	18
6 priedas. Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės priemonėse/veiklose bei pagrindinės prielaidos, kad būtų pasiektas rezultatas.....	19
7 priedas. Priemonių sąrašas, kuriose ŠESD nepateiktas ir jų vertinimas nebuvo atliktas	22

Santrumpos ir sąvokos

AM	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
CO ₂	Anglies dioksidas
Dalinis ENIS	Ekonominės naudos ir išlaidų santykis, darant prielaidą, kad vienintelis sąnaudų ir naudos analizės komponentas yra anglies dioksido mažinimas
Modeliuotojas	Centrinės projektų valdymo agentūros ekspertas, kuris atliko priemonės/veiklos/veiklų rinkinio dalinio ENIS skaičiavimus
NEKSVP	Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas
ŠESD	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
LEA	Lietuvos energetikos agentūra

1. Vertinimo metodika ir imties nustatymas

Planuojamų įtraukti į Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų planą (toliau NEKSVP) priemonių vertinimui analizė atlikta, naudojant dalinės ekonominės naudos ir išlaidų santykio vertinimą. Vertinimo **tikslas** – atlikti ekonominių priemonių, veiklų ir/ar veiklų rinkinių vertinimą ir sudaryti vertinamų veiklų (ar veiklų rinkinių) įgyvendinimo prioritetų sąrašą.

Vertinimas atliktas sukuriant sąnaudų ir naudos analizės modelį kiekvienai analizuotai priemonei, t. y. jos veiklų rinkiniui, jei priemonę sudaro kelios veiklos, ir/ar atskirai veiklai, jei priemonė apsiriboja vienintele veikla. Vertinamos tik tos veiklos, kurios turi ekonominio vertinimo pagrindą, t. y. investicinės, finansinės ir, infrastruktūros kūrimo veiklos. Atitinkamai į vertinimo imtį nepateko reguliacinės, mokslinių tyrimų bei fiskalinės veiklos. Vertinimui buvo atrinkta 40 priemonių, kurios iš viso apėmė 56 veiklas, kurioms buvo sukurti ekonominės analizės modeliai. Juose į ekonominių naudų dalį buvo įtraukta tik CO₂ (ŠESD) mažinimo nauda, t. y. vertinimas sukoncentruotas tik į klimato kaitos mažinimo aspektą.

Atkreipiamas dėmesys, kad vertinimo metu derinant ir tikslinant sukurtų modelių prielaidas, paaiškėjo, kad dalis priemonių (veiklų) iš planuojamų statuso buvo perkeltos į įgyvendinamų statusą. Dalis – gautos informacijos apimtyje buvo planuojamos be investicijų ir ŠESD kiekių apskaičiavimų. Po prielaidų derinimo ir tikslinimo vertinimo apimtyje liko **24 priemonės, kurios iš viso apėmė 32 veiklas.**

Vertinimas apima veiklų ataskaitinį laikotarpį iki 2030 metų. Skaičiavimai atlikti, naudojant AM pateiktas prielaidas ir informacijos šaltinius.

Priemonių sąnaudų ir naudos analizės (ekonominių) modelių sąrašai nurodomi MS Excel skaičiuoklėse (toliau – Priemonių modelių skaičiuoklės), kurios pateikiamos šios ataskaitos 1 priede. Ataskaitos 2 priede pateikiamas vertintų priemonių sąrašas su nuorodomis į Priemonių modelių skaičiuokles, kuriose atliktas atitinkamų priemonių bei veiklų vertinimas. Ataskaitos 3 priede (1–3 lentelėse) pateikta apibendrinta vertinimo informacija – priemonių ir veiklų Dalinio ENIS skaičiavimo rezultatai, taip pat pateikti esminiai komentarai, susiję su priemonių Dalinio ENIS vertinimu. Visi komentarai ir skaičiavimuose naudotos prielaidos nurodytos priemonių modelių skaičiuoklėse.

Veiklų sudaryti ekonominiai modeliai buvo derinami su suinteresuotomis ministerijomis. Ar modelis ir jame pateiktos prielaidos buvo suderintos, iliustruojama 3 priedo lentelėse, stulpelyje „SUDERINTA“. Suderintomis yra įvardijamos tos priemonės/veiklos, kurioms suinteresuotos ministerijos pateikė pastebėjimus (raštu/žodžiu) dėl: modeliuose naudotų prielaidų ir skaičiavimo logikos teisingumo ir ši informacija leido sumodeliuoti suprantamą ir ekonominės prielaidomis galimą paaiškinti modelį.

4 priede pateikiamas įvertintų (likusių po tikslinimo 24 priemonių/veiklų) eilės grafinis vaizdavimas, kuriame šios išrikiuotos mažėjimo tvarka, pagal Dalinio ENIS reikšmę (nuo didžiausios iki mažiausios). Šiame grafike pateikiamas ir efektyvumo rodiklis. Lyginant Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio kitimus galima pastebėti, kad efektyvumo rodiklio dispersija (t. y. mažiausios ir didžiausios reikšmės rėžiai) yra sąlyginai dideli, tuo tarpu Dalinio ENIS atveju dispersija yra gerokai mažesnė. Nors ir galima įžvelgti koreliaciją tarp Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklių, tačiau yra nemažai atvejų, kuomet Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės rodo labai skirtingus rezultatus. Šiuo atveju pažymėtina, jog efektyvumo rodiklis neleidžia vertinti priemonių/veiklų įgyvendinimo atsiperkamumo. Su pastaruoju rodikliu galima nebent rikiuoti geriausių–blogiausių veiklų/priemonių eilę. Tuo tarpu naudojant *Dalinį ENIS galima atlikti ne tik rikiavimą, bet ir vertinti*

ekonominį atsiperkamumą. Metodiniu atžvilgiu priemonės/veiklos įgyvendinimas yra atsiperkantis socialiniu-ekonominiu požiūriu tada, kai ENIS reikšmė yra didesnė už 1. Tačiau pažymėtina, kad šiuo atveju skaičiuojant priemonės ekonominę naudą, buvo naudojamas tik vienintelis komponentas, t. y. CO₂ emisijos mažinimas.

5 priede pateiktas veiklų rangavimas pagal Dalinį ENIS ir pagal efektyvumo rodiklį.

6 priede pateiktos Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės priemonėse/veiklose, priemonių rangavimas pagal Dalinį ENIS bei pagrindinės prielaidos, kuriomis paremti skaičiavimai, kad būtų pasiektas rezultatas.

7 priede pateiktas priemonių sąrašas, kuriose ŠESD nepateiktas ir jų vertinimas dėl to negalėjo būti atliktas.

2. Vertinimo prielaidos ir informacijos rinkimas

Visuose ekonominiuose modeliuose taikoma:

- 4% finansinė diskonto norma;
- 5% socialinė diskonto norma;
- Ataskaitinio laikotarpio trukmė – iki 2030 metų.

Atsižvelgiant į vertinimui išskeltus tikslus ir norimus pamatuoti rezultatus, vertinimo pagrindą sudarė atitinkamų veiklų ŠESD kiekio sumažinimo ekonominės vertės palyginimas su šių veiklų investicijų ir veiklos vykdymo išlaidomis.

Priemonių (veiklų) vertinimas atliktas, atsižvelgiant į:

- AM pateiktą informaciją;
- Suinteresuotų ministerijų žodžiu ir raštu pateiktą informaciją;
- Viešai prieinamą informaciją bei ekspertines žinias.

Pagrindiniai AM ir suinteresuotų ministerijų pateikti informacijos šaltiniai yra Excel darbalapis: „Priemonės CPVA.xlsx“ (toliau – sąrašo darbalapis), paskutinis patikslinimas pateiktas 2024 m. liepos 25 d. ir 2024 m. rugpjūčio 8 d., kuriuose pateikti priemonių ir/ar veiklų ŠESD emisijų skaičiavimai (toliau – skaičiuojamieji darbalapiai). Visais priemonių/veiklų vertinimo atvejais, AM pateikti duomenys (ŠESD sutaupymai viešosios investicijos) įtraukiami į skaičiavimus. Kitos į modelius įtrauktos prielaidos perkeltos iš AM pateiktų informacijos šaltinių (jei tokia informacija nurodyta ir prieinama), LEA skaičiavimų arba Modeliuotojui prieinamų viešų duomenų šaltinių.

Vertinimo rezultatų patikimumas yra visiškai susijęs su modeliuose naudotomis prielaidomis, jų korektiškumu bei teisingumu. Atitinkamai vertinant rezultatų patikimą svarbų atsižvelgiant į šiuos toliau įvardytus probleminius dalykus:

1. Labai tikėtina, kad veiklų ŠESD emisijų sutaupymo prognozės priemonėms ir/ar veikloms, kurios buvo keičiamos, nebuvo pakartotinai perskaiciuojamos. Pavyzdžiui, tikslinant prielaidas buvo neaišku, kokiam kiekiui paskaičiuotas ŠESD, ar pateiktas dydis yra teisingas, kadangi sąrašo darbalapyje priemonei EE2-P yra pateikta renovuojamų daugiabučių apimtis 7 534 vnt., derinant prielaidas su LEA paaiškėja, kad vertinama apimtis yra 4 344 vnt. Tokiu atveju tampa neaišku, kokiai tiksliai renovuojamų daugiabučių, kuriems yra skiriamos investicijos, apimčiai yra apskaičiuotas ŠESD.

2. Ne visų priemonių/veiklų atveju yra pateikiami aiškūs CO₂ emisijų skaičiavimai, kuriais remiantis būtų galima patvirtinti ŠESD emisijų sutaupymų prognozes. Yra indikacijų, kad ŠESD emisijos sutaupymai kai kurių veiklų atveju yra pervertinti.

3. Institucijos, pildžiusios Sąrašo darbalapį, tikėtina, skirtingai interpretavo vertinimui reikalingą informaciją bei duomenis, pateikiant juos tam skirtose eilutėse. Pavyzdžiui, nėra aiškios takoskyros tarp: viešųjų ir privačiųjų bei bendrųjų investicijų, investicijų ir finansavimo, ekonominės ir kito pobūdžio priemonės tipo. Taip pat tikslinant priemones/veiklas pasitaikė atvejų, kai prie prielaidų tikslinimo yra pateikiama nuoroda į ChatGPT (T1-P; T2-P(1); T2-P(3)), ko neturėtų būti ir, kas leidžia abejoti gautų nurodytos informacijos bei duomenų tikslumu.

5. Veiklų atžvilgiu, kurios neturėjo ŠESD kiekio mažinimo prielaidų, vertinimas nebuvo galimas atlikti, todėl joms vertinimas pagal aprašyta metodiką nebuvo atliktas. Tačiau, žinoma, kad dalis vertintų veiklų jau yra perkeltos į įgyvendinamas (nepaaiškinant, kodėl ir kaip jos tapo įgyvendinamos).

3. Vertinimo rezultatai

Atlikus atrinktų NEKSVP priemonių vertinimą pagal Dalinį ENIS, buvo sudarytas priemonių, veiklų ir veiklų rinkinių rangavimas. 1 lentelėje pateikiamas veiklų sąrašas, kurių Dalinis ENIS viršija 1. Pilnas visų vertintų veiklų sąrašas pateikiamas 6 priede, kuriame nurodytos Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės, priemonių rangavimas pagal Dalinį ENIS ir priemonių rangavimo numeris pagal efektyvumo rodiklį, bei pagrindinės prielaidos, kuriomis remiantis buvo atlikti skaičiavimai siekiant gauti rezultatus. Į šį sąrašą pateko transporto, ŽŪ, LULUCUF ir EE priemonės ir po vieną priemonę iš pramonės (P20-P) bei AEI (AEI25-P-AEI36-P) priemonių sąrašo. Svarbu pažymėti, kad tokie rezultatai bus pasiekti tik laikantis pagrindinių prielaidų, kuriomis buvo paremti skaičiavimai.

1 lentelė. Priemonių/veiklų, kurių Dalinio ENIS rodikliai yra didesni už 1, sąrašas

Eilės Nr.	Kodas	Priemonė	Dalinis ENIS	Pagrindinės prielaidos, prie kurių bus pasiektas rezultatas
1	L14-P	Medžių savaiminukų išsaugojimas ir įtraukimas į miško žemės apskaitą	7,06	<ul style="list-style-type: none"> Prarastos pajamos už 1 ha per metus, jei bus pakeista žemės paskirtis 165 Eur be PVM/ha 1 ha priežiūros išlaidos 264 Eur/ha per metus ŠESD sutaupymai -375,55 kt CO₂ekv
2	L1-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas žemės ūkio žemėje)	5,19	<ul style="list-style-type: none"> 1 ha užlieto ploto priežiūros išlaidos per metus: 242 Eur be PVM/ha ŠESD suminis sutaupymas: (-162 kt CO₂ekv)
3	P20-P	Ilgalaikės hedžingo sutartys	3,07	<ul style="list-style-type: none"> Paveiktų įmonių skaičius: 716 ŠESD sutaupymai: 21,9 kt CO₂ekv
4	T2-P(4)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Skaitmeniniai sprendimai krovinių srautų optimizavimui ir tuščios ridos mažinimui)	2,27	<ul style="list-style-type: none"> Įsigytų skaitmeninių prenumeratų skaičius per analizuojamą laikotarpį: 6750 vnt. Laikoma, kad pritaikius priemonę, tuščios ridos sutaupymas bus 30% ŠESD sutaupymas: 108,51 kt CO₂ekv
5	T4-P	Intermodalinių vežimų skatinimas	2,24	<ul style="list-style-type: none"> Vertintos 3 veiklos kartu. Bus įsigyta vagonų pusprickabių gabenimui skaičius nuomai 96 vnt. Bus įsigytos 176 netaršios traukos priemonės Krovinių vežimo apyvarta per metus bus 199 mln. tkm Bus įsigyta pervežamų konteinerių ir pusprickabių skaičius 525 313 vnt. Bendras ŠESD sutaupymas 164,66 kt CO₂ekv

Ekonominių priemonių, planuojamų įtraukti į NEKS VP, dalinės ekonominės naudos ir išlaidų santykio vertinimo ataskaita, 2024

6	T21-P	Traukinių modernizavimas	1,33	<ul style="list-style-type: none"> Elektriniuose „Škoda EJ575“ traukiniuose sumontuotų baterinių sistemų skaičius, kurs bus pakeistas – 3 Bendras kuro ir energijos sutaupymas per analizuojamą laikotarpį bus 19,08 GWh ŠESD sutaupymas: 5 kt CO₂ekv
7	EE11-P	Gatvių apšvietimo sistemų modernizavimas	1,33	<ul style="list-style-type: none"> Vienas šviestuvais leis sutaupyti 295 KWh Vienas šviestuvais leis sutaupyti 15 Eur per metus eksploatacijos išlaidų ŠESD sutaupymas: 4,96 kt CO₂ekv.
8	EE14-P	Energetinio efektyvumo vidinių stebėsenos sistemų diegimo skatinimas verslo įmonėse ir pramonėje	1,32	<ul style="list-style-type: none"> Energijos sutaupymai per analizuojamą laikotarpį: 0,215 TWh Šesd sutaupymas: 26,27 kt.CO₂ ekv
9	AEI25-P AEI36-P	Investicinė parama biometano gamybos ir valymo įrenginiams įrengti	1,17	<ul style="list-style-type: none"> Pagamintas biometano kiekis: 66000 GWh ŠESD sutaupymas: 83,59 kt.CO₂ ekv
10	A3-P	Tiksliojo tręšimo sistema	1,15	<ul style="list-style-type: none"> Paveiktas žemės plotas: 66000 Ha ŠESD sutaupymas: 37,59 kt.CO₂ ekv
11	T2-P(1)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas)	1,09	<ul style="list-style-type: none"> M3 klasės dyzelinių TP vid. rida per metus 45366 km Bus pakeisti 978 dyzeliniai autobusai į EV ŠESD sutaupymas: 82,23 kt.CO₂ ekv.
12	A1-P	Klimatui palanki gyvulininkystė (mėslo tvarkymas)	1,05	<ul style="list-style-type: none"> Vertintos 3 veiklos kartu Bendras ŠESD sutaupymas: 713,47 kt.CO₂ ekv

Į 5-kių geriausių veiklų sąrašą patenka dvi priemonės/veiklos/ar veiklų rinkiniai iš **transporto sektoriaus (T2-P(4) ir T4-P)**, dvi priemonės iš **LULUCF (L1-P ir L14-P)** ir viena iš **pramonės (P20-P)** sektoriaus. Atkreiptinas dėmesys, kad 6-oje ir 7-oje vietose esančių priemonių dalinis ENIS yra vienodas – 1,33. Tai rodo, kad šios priemonės yra vienodai efektyvios pagal dalinį ENIS rodiklį, ir jų rangavimas gali būti grindžiamas kitais kriterijais, tokiais kaip įgyvendinimo kaštai ar praktinis įgyvendinimas. 6-oje vietoje yra T21-P (Traukinių modernizavimas) priemonė, o 7-oje - EE11-P (Gatvių apšvietimo sistemų modernizavimas).

Priemonių/veiklų, kurių Dalinio ENIS rodikliai yra mažesni nei 1, sąrašas pateikiamas 2 lentelėje (išsamus sąrašas pateiktas 6 priede, kuriame nurodytos Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės, priemonių rangavimas pagal Dalinį ENIS ir priemonių rangavimo numeris pagal efektyvumo rodiklį, bei pagrindinės prielaidos, kuriomis remiantis buvo atlikti skaičiavimai siekiant gauti rezultatus).

2 lentelė. Priemonių/veiklų, kurių Dalinio ENIS rodikliai yra mažesni už 1, sąrašas

Eilės Nr.	Kodas	Priemonė	Dalinis ENIS	Pagrindinės prielaidos, prie kurių bus pasiektas rezultatas
13	A13-P	AD varoma technika	0,95	<ul style="list-style-type: none"> Įsigyti 301 traktorius Vertintos visos investicijos, jei būtų vertintas skirtumas, ENIS būtų didesnis. ŠESD sutaupymas: 24,52 kt.CO₂ ekv
14	L20-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas miškuose)	0,92	<ul style="list-style-type: none"> 1 ha užlieto ploto priežiūros išlaidos per metus: 305 Eur be PVM/ha Medžių pardavimo įkainis: 1364 Eur be PVM/ ha ŠESD sutaupymai: 40 kt.CO₂ ekv
15	T1-P	Elektromobilių įsigijimo skatinimas	0,90	<ul style="list-style-type: none"> Vidutinė M1 rida per metus 12396 km

Ekonominių priemonių, planuojamų įtraukti į NEKS VP, dalinės ekonominės naudos ir išlaidų santykio vertinimo ataskaita, 2024

				<ul style="list-style-type: none"> • Vertinimas atlikta nuo visų investicijų, jei būtų vertinamas tik skirtumas tarp EV ir taršaus automobilio, ENIS būtų didesnis. • ŠESD sutaupymas: 98,37 kt.CO₂ ekv.
16	T22-P	Dviračių ir motorinių dviračių įsigijimo skatinimas	0,89	<ul style="list-style-type: none"> • 20 proc. nuvažiuotų km, būtų nuvažiuojami dviračiais ar motorinėm priemonėm • ŠESD sutaupymas: 3,14 kt.CO₂ ekv.
17	EE8-P	Pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	0,87	<ul style="list-style-type: none"> • Vienas daugiabučio metinis sutaupymas įgyvendinus projektą bus 0,019 GWh • ŠESD sutaupymas: 18,12 kt.CO₂ ekv
18	EE10-P	Fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)	0,87	<ul style="list-style-type: none"> • Tipinis individualios statybos namo plotas: 131,31 m² • Energijos sutaupymas per metus: 145 kWh/m² • ŠESD sutaupymas: 46,2 kt.CO₂ ekv.
19	P19-P	Pramonės dekarbonizacija	0,84	<ul style="list-style-type: none"> • Įmonių skaičius, kurios gavo finansavimą: 6 • ŠESD sutaupymai: 116,3 kt.CO₂ ekv
20	EE2-P	Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	0,76	<ul style="list-style-type: none"> • 1 kv. m. sutaupymai (renovuotam iki B klasės) per šildymo sezoną bus 183,35 kWh • 1 kv. m. sutaupymai (renovuotam iki A klasės) per šildymo sezoną bus 216,05 kWh • Bus modernizuoti 4344 daugiabučiai (3475 iki B klasės; 869 – iki A klasės) • ŠESD sutaupymas: 104,8 ktCO₂ ekv.
21	T2-P (2+3)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Alternatyviųjų degalų (vandenilio) papildymo infrastruktūros sukūrimas / plėtra; N2,M2,N3 ir M3 kategorijų sunkiųjų transporto priemonių, varomų alternatyviaisiais degalais naudojimo skatinimas)	0,73	<ul style="list-style-type: none"> • Vertintos 2 veiklos kartu • Bus pastatytos 6 stotelės sunkiajam vandeniliniam transportui • N3 ir N2 klasės vidutinė rida per metus 35866 km • M2 klasės vidutinė rida per metus 31130 km • Įsigytas netaršių TP skaičius per analizuojamą laikotarpį – 2268 • ŠESD sutaupymai – 143,19 kt.CO₂ekv (abiem veikloms).
22	EE7-P	Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas	0,71	<ul style="list-style-type: none"> • Namų ūkiuose į šilumos siurblius pakeisti katilai: 11310 • Metinis biokuro suvartojimo sumažėjimas: 80,37 Gwh/per metus • Metinis elektros suvartojimo padidėjimas: 22,36 GWh/per metus • ŠESD sutaupymas: 50,66 kt.CO₂ekv
23	T3-P	Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas	0,58	<ul style="list-style-type: none"> • Krovinių apyvarta, kuri bus perkeliama į elektrifikuotus geležinkelio ruožus – 1829 mln. tkm. • ŠESD sutaupymai: 59,68 kt.CO₂ekv
24	EE3-P	Viešųjų pastatų (centrinės valdžios) atnaujinimas Viešųjų pastatų (savivaldybių) atnaujinimas	0,40	<ul style="list-style-type: none"> • 1 kv. m. energijos šildymui sutaupymai iki C klasės per metus bus 136 kWh • 1 kv. m. energijos šildymui sutaupymai iki A++ klasės per metus bus 174,52 kWh • Elektros sutaupymai po renovacijos per metus (tiek iki C, tiek iki A++ klasės) bus 13,62 kWh/m² • ŠESD sutaupymas – 12,28 kt.CO₂ekv.
25	EE15-P	Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))	0,34	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizuota statinių: 700 m² • 1 kv. m. sunaudojama energija šildymui: 78,27 kWh/m² • ŠESD sutaupymas: 21,924 kt.CO₂ekv
26	EE12-P	Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))	0,28	<ul style="list-style-type: none"> • Energijos sutaupymai per analizuojamą laikotarpį: 0,037 TWh • ŠESD sutaupymas: 0,99 kt.CO₂ekv

5-kios veiklos kurių ENIS yra mažiausias: EE7-P (Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas); T3-P(Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas); EE3-P (Viešųjų pastatų (centrinės valdžios) atnaujinimas/Viešųjų pastatų (savivaldybių) atnaujinimas); EE15-P (Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas)) ir EE12-P (Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))). 4 veiklos pagal mažiausią Dalinį ENIS rodiklį yra iš EE sektoriaus ir 1 iš transporto.

Didžioji dalis vertintų priemonių yra iš EE ir iš Transporto sektorių. EE sektoriaus buvo vertintos 9 priemonės/veiklos/veiklų rinkiniai iš kurių 7 priemonėse/ veiklose/veiklų rinkiniuose Dalinio ENIS rodikliai yra mažesni už 1. Transporto sektoriuje buvo vertintos 8 priemonės/veiklos/veiklų rinkiniai iš kurių 4 priemonėse/veiklose/ar veiklų rinkiniuose Dalinio ENIS rodikliai yra mažesni už 1.

Rikiuojant priemones/veiklas/ar veiklų rinkinius pagal efektyvumo rodiklį galime matyti, kad jų eilės tvarka išsidėlioja skirtingai, nei rikiuojant pagal Dalinį ENIS (3 lentelė). Pilnai palyginti rangavimą pagal Dalinį ENIS ir efektyvumo rodiklį galima 6 priede pateiktoje lentelėje.

3 lentelė Priemonių/veiklų/ar veiklų rinkinių rangavimas pagal efektyvumo rodiklio reikšmes

Eilės Nr.	Kodas	Priemonė	kt CO ₂ / mln. Eur
1	L14-P	Medžių savaiminukų išsaugojimas ir įtraukimas į miško žemės apskaitą	42,68
2	L1-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas žemės ūkio žemėje)	27
3	T2-P(4)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Skaitmeniniai sprendimai krovinių srautų optimizavimui ir tuščios ridos mažinimui)	16,08
4	L20-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas miškuose)	8
5	A1-P	Klimatui palanki gyvulininkystė (mėšlo tvarkymas)	6,34
6	T4-P	Intermodalinių vežimų skatinimas	6,02
7	A13-P	AD varoma technika	3,77
8	T22-P	Dviračių ir motorinių dviračių įsigijimo skatinimas	3,14
9	AEI25-P/AEI36-P	Investicinė parama biometano gamybos ir valymo įrenginiams įrengti	2,86
10	P19-P	Pramonės dekarbonizacija	2,8
11	T2-P (2+3)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Alternatyviųjų degalų (vandenilio) papildymo infrastruktūros sukūrimas / plėtra; N2,M2,N3 ir M3 kategorijų sunkiųjų transporto priemonių, varomų alternatyviaisiais degalais naudojimo skatinimas)	2,01
12	T1-P	Elektromobilių įsigijimo skatinimas	1,97
13	EE7-P	Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas	1,26
14	P20-P	Ilgalaikės hedžingo sutartys	1,2
15	EE14-P	Energetinio efektyvumo vidinių stebėsenos sistemų diegimo skatinimas verslo įmonėse ir pramonėje	0,82
16	T2-P(1)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas)	0,34
17	EE8-P	Pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	0,29

Ekonominių priemonių, planuojamų įtraukti į NEKS VP, dalinės ekonominės naudos ir išlaidų santykio vertinimo ataskaita, 2024

18	EE10-P	Fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)	0,18
19	EE11-P	Gatvių apšvietimo sistemų modernizavimas	0,13
20	EE2-P	Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	0,08
21	EE3-P	Viešųjų pastatų (centrinės valdžios) atnaujinimas/Viešųjų pastatų (savivaldybių) atnaujinimas	0,04
22	EE12-P	Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))	0,04
23	T21-P	Traukinių modernizavimas	0
24	A3-P	Tiksliojo tręšimo sistema	0
25	T3-P	Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas	0
26	EE15-P	Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))	0

4 priemonėms/veikloms/ar veiklų rinkiniams efektyvumo rodiklio buvo neįmanoma paskaičiuoti, nes jos planuojamos tik iš privačių investicijų (viešosios investicijos yra lygios 0: T3-P (Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas); T21-P (Traukinių modernizavimas); A3-P (Tiksliojo tręšimo sistema) ir EE15-P (Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))).

Vertinant pagal efektyvumo rodiklį 5 geriausios priemonės/veiklos/ar veiklų rinkiniai išsidėlioja taip: L14-P (Medžių savaiminukų išsaugojimas ir įtraukimas į miško žemės apskaitą); L1-P (Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas žemės ūkio žemėje); T2-P(4) (Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Skaitmeniniai sprendimai krovinių srautų optimizavimui ir tuščios ridos mažinimui); L20-P (Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas miškuose) ir A1-P (Klimatui palanki gyvulininkystė (mėšlo tvarkymas).

4. Rekomendacijos

Atliktas tyrimas leido suformuluoti šias rekomendacijas:

1. Siekiant sumažinti administracinę naštą ir skatinti laiko kaštų taupymą, aktualu sukurti procesą, skirtą informacijos kaupimui, dalinimuisi, priemonių modeliavimui ir faktinių rezultatų stebėsenai. Vertinimo rezultatų patikimumas labai priklauso nuo modeliuose naudotų prielaidų korektiškumo (pvz.: nesutapimai tarp renovuojamų daugiabučių skaičiaus (EE2-P priemonė) gali rodyti netikslumus ŠESD emisijų sutaupymo prognozėse). Rezultatai bus pasiekti tik laikantis pagrindinių prielaidų, kuriomis buvo paremti skaičiavimai. Bet kokie nukrypimai nuo šių prielaidų gali turėti įtakos galutiniams rezultatams, todėl aktualu nuolat stebėti ir, jei reikia, koreguoti vertinimus.
2. Siekiant efektyvesnio ir sklandesnio žaliajo kurso įgyvendinimo ir norint užtikrinti, kad sudėtinga informacija būtų suprantama ir tinkamai paaiškinta, tikslinga daugiau investuoti į žmogiškuosius išteklius, rengti mokymus ekonominio vertinimo ir šio plano įgyvendinimo pagrindu, taip organizuoti komandos darbą, kad būtų siekiama bendro tikslo.
3. Kadangi į ekonominių naudų dalį buvo įtraukta tik CO₂ (ŠESD) mažinimo nauda, t. y. vertinimas sukonzentruotas tik į klimato kaitos mažinimo aspektą, tai veikloms, kurių Dalinis ENIS yra mažesnis už 1 tikslinga atlikti papildomą vertinimą, įvertinant ne tik ŠESD mažinimo naudą, pvz.: EE sektoriaus buvo vertintos 9 priemonės/veiklos/veiklų rinkiniai iš kurių 7 priemonėse/ veiklose/veiklų rinkiniuose Dalinio ENIS rodikliai yra mažesni už 1, šios veiklos apima pastatų modernizavimą ir jas tikslinga vertinti atsižvelgiant į platesnį ekonominių ir socialinių naudų spektrą, įskaitant energijos taupymą, gyvenimo kokybės gerinimą ir ilgalaikį tvarumą. Priemonės/veiklos/ar veiklų rinkiniai, kurių Dalinis ENIS yra mažiau nei 1 turi būti vertinamas bendrame visų veiklų kontekste ir pavieniai negali būti vertinamos.

Priedai

1 priedas. MS Excel dokumentų sąrašas

Excel failai:

- NEKS_DP_2024-08-22.xlsx
- NEKS_MB_2024-08-22.xlsx
- NEKS_VG_2024-08-22.xlsx

2 priedas. Vertintų priemonių sąrašas ir susijusi informacija

Sektorius	Priemonės kodas	Veiklų skaičius priemonėje	Vertinamos veiklos	Excel failas, kuriame atliktas modeliavimas	Ar vertinama po prielaidų tikslinimo
Transporto priemonės	T1-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
Transporto priemonės	T2-P	4	4	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
Transporto priemonės	T3-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
Transporto priemonės	T4-P	3	3	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
Transporto priemonės	T21-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE11-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE2-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE3-P	2	2	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE7-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
ŽŪ priemonės	A1-P	3	3	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
ŽŪ priemonės	A2-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	NE
ŽŪ priemonės	A3-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
AEI priemonės	AEI10-P	1	1	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	TAIP
AEI priemonės	AEI26-P	2	0	NEKS_VG_2024-08-22.xlsx	NE
EE priemonės	EE10-P	1	1	NEKS_DP_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE12-P	1	1	NEKS_DP_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE14-P	1	1	NEKS_DP_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE15-P	1	1	NEKS_DP_2024-08-22.xlsx	TAIP
EE priemonės	EE8-P	1	1	NEKS_DP_2024-08-22.xlsx	TAIP
LULUCUF priemonės	L14-P	1	1	NEKS_DP_2024-08-22.xlsx	TAIP
ŽŪ priemonės	A13-P	1	1	NEKS_DP_2024-08-22.xlsx	TAIP
AEI priemonės	AEI7-E	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
AEI priemonės	AEI6-E	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
AEI priemonės	AEI15-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
LULUCUF priemonės	L1-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	TAIP
LULUCUF priemonės	L15-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
LULUCUF priemonės	L17-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
LULUCUF priemonės	L18-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
LULUCUF priemonės	L12-E	2	2	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
LULUCUF priemonės	L20-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	TAIP
Pramonės priemonės	P19-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	TAIP
Pramonės priemonės	P20-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	TAIP
Pramonės priemonės	P16-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
LULUCUF priemonės	L12-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
Transporto priemonės	T22-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	TAIP
Transporto priemonės	T24-P	5	5	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
Transporto priemonės	T25-P	2	2	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
Transporto priemonės	T26-P	2	2	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
Energ. saugumo priemonės	ES8-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE
Vidaus rinkos priemonės	VR14-P	1	1	NEKS_MB_2024-08-22.xlsx	NE

3 priedas. 1 lentelė. Excel dokumente „NEKS_DP_2024-08-22.xlsx“ įvertintos priemonės/veiklos

Kodas	Priemonė	Dalinis ENIS	Efektyvumas kt CO ₂ /mln. Eur	Komentaras	SUDERINTA
A13-P	AD varoma technika	0,95	3,77	Įvertinta su pilnomis investicijomis. Galima vertinti ir kaip pokytį tarp taršios-mažiau taršios. Tokiu atveju ENIS būtų didesnis.	TAIP
EE10-P	Fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)	0,87	0,18		TAIP
EE12-P	Didinti pramonės įmonių technologinį ir energetinį efektyvumą diegiant dirbtinio intelekto ir skaitmeninio dvynio technologijas	0,28	0,04		TAIP
EE14-P	Energetinio efektyvumo vidinių stebėsenos sistemų diegimo skatinimas verslo įmonėse ir pramonėje	1,32	0,82		TAIP
EE15-P	Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))	0,34	0,00	Nėra viešųjų investicijų. Veikla įtraukta nors nėra valstybės paramos.	TAIP
EE8-P	Pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	0,87	0,29		TAIP
L14-P	Medžių savaiminukų išsaugojimas	7,06	42,68	.	TAIP

3 priedas. 2 lentelė. Excel dokumente „NEKS_MB_2024-08-22.xlsx“ įvertintos priemonės/veiklos

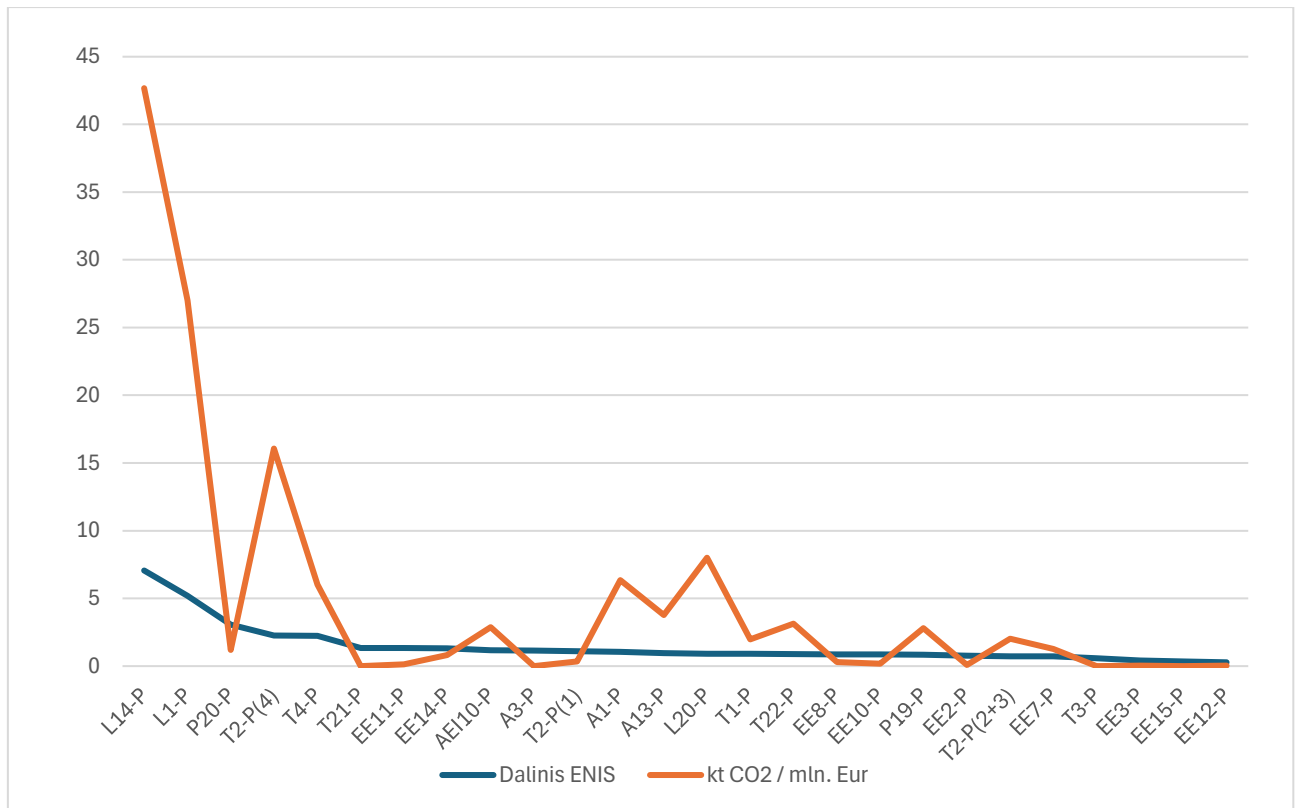
Kodas	Priemonė	Dalinis ENIS	Efektyvumas kt CO ₂ /mln. Eur	Komentaras	SUDERINTA
L1-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas žemės ūkio žemėje)	5,19	27,0		TAIP
L20-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas miškuose)	0,92	8,0		TAIP
P19-P	Pramonės dekarbonizacija	0,84	2,8		TAIP
P20-P	Ilgalaikės hedžingo sutartys	3,07	1,2		TAIP
T22-P	Dviračių ir motorinių dviračių įsigijimo skatinimas	0,89	3,14		TAIP

3 priedas. 3 lentelė. Excel dokumente „NEKS_VG_2024_08_22.xlsx“ įvertintos priemonės/veiklos

Kodas	Priemonė	Dalinis ENIS	Efektyvumas kt CO ₂ / mln. Eur	Komentaras	SUDERINTA
EE11-P	Gatvių apšvietimo sistemų modernizavimas	1,33	0,13		TAIP
EE2-P	Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)*	0,76	0,08		TAIP
EE3-P	Viešųjų pastatų (centrinės valdžios ir Savivaldybių) atnaujinimas	0,40	0,04	2 veiklos vertinamos kartu	TAIP
EE7-P	Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas	0,71	1,26	Nauja: neaišku kaip skaičiuoti energijos sutaupymus	TAIP
T1-P	Elektromobilių įsigijimo skatinimas	0,90	1,97	Įvertinta su pilnomis investicijomis. Galima vertinti ir kaip pokytį tarp taršios-mažiau taršios. Tokiu atveju ENIS būtų didesnis.	TAIP
T2-P(1)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas	1,09	0,34	Įvertinta su pilnomis investicijomis. Galima vertinti ir kaip pokytį tarp taršios-mažiau taršios. Tokiu atveju ENIS būtų didesnis.	TAIP
T2-P(2+3)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas	0,73	2,01	2+3 veiklos vertinamos kartu: pateiktos prielaidos kiekvienai veiklai atskirai ir galutinis vertinimas bendras	TAIP
T2-P(4)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas	2,27	16,08	4 veikla: Skaitmeniniai sprendimai krovinių srautų optimizavimui ir tuščios ridos mažinimui	TAIP
T3-P	Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas	0,58	0	Nes viešos investicijos yra 0	TAIP
T4-P	Intermodalinių vežimų skatinimas	2,24	6,02	Vertintos 3 veiklos kartu, nes duotas bendras ŠESD	TAIP
T21-P	Traukinių modernizavimas	1,33	0	Nes viešos investicijos yra 0	TAIP
A1-P	Klimatui palanki gyvulininkystė (mėšlo tvarkymas)	1,05	6,34	Vertintos 3 veiklos kartu	TAIP
A3-P	Tiksliojo tręšimo plėtra	1,15	0	Nes viešos investicijos yra 0	TAIP
AEI10-P	Investicinė parama biometano gamybos ir valymo įrenginiams įrengti	1,17	2,86		TAIP

4 priedas. Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio grafinis atvaizdavimas

5 priedas. Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės priemonėse/veiklose

Nr. eilėje pagal Efektyvumas kt CO ₂ /mln.Eur	Kodas	kt CO ₂ / mln. Eur
1	L14-P	42,68
2	L1-P	27,00
3	T2-P(4)	16,08
4	L20-P	8,00
5	A1-P	6,34
6	T4-P	6,02
7	A13-P	3,77
8	T22-P	3,14
9	AEI10-P	2,86
10	P19-P	2,80
11	T2-P(2+3)	2,01
12	T1-P	1,97
13	EE7-P	1,26
14	P20-P	1,20
15	EE14-P	0,82
16	T2-P(1)	0,34
17	EE8-P	0,29
18	EE10-P	0,18
19	EE11-P	0,13
20	EE2-P	0,08
21	EE3-P	0,04
22	EE12-P	0,04
23	T21-P	0
24	A3-P	0
25	T3-P	0
26	EE15-P	0

Eilės Nr. Pagal dalinį ENIS	Kodas	Dalinis ENIS
1	L14-P	7,06
2	L1-P	5,19
3	P20-P	3,07
4	T2-P(4)	2,27
5	T4-P	2,24
6	T21-P	1,33
7	EE11-P	1,33
8	EE14-P	1,32
9	AEI10-P	1,17
10	A3-P	1,15
11	T2-P(1)	1,09
12	A1-P	1,05
13	A13-P	0,95
14	L20-P	0,92
15	T1-P	0,90
16	T22-P	0,89
17	EE8-P	0,87
18	EE10-P	0,87
19	P19-P	0,84
20	EE2-P	0,76
21	T2-P(2+3)	0,73
22	EE7-P	0,71
23	T3-P	0,58
24	EE3-P	0,40
25	EE15-P	0,34
26	EE12-P	0,28

6 priedas. Dalinio ENIS ir efektyvumo rodiklio reikšmės priemonėse/veiklose bei pagrindinės prielaidos, kad būtų pasiektas rezultatas

Eilės Nr.	Kodas	Priemonė	Dalinis ENIS	kt CO ₂ / mln. Eur	Nr. eilėje pagal efektyvumą kt CO ₂ / mln. Eur	Pagrindinės prielaidos, prie kurių bus pasiektas rezultatas
1	L14-P	Medžių savaiminukų išsaugojimas ir įtraukimas į miško žemės apskaitą	7,06	42,68	1	<ul style="list-style-type: none"> Prarastos pajamos už 1 ha per metus, jei bus pakeista žemės paskirtis 165 Eur be PVM/ha 1 ha priežiūros išlaidos 264 Eur/ha per metus ŠESD sutaupymai -375,55 kt CO₂ekv
2	L1-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas žemės ūkio žemėje)	5,19	27,00	2	<ul style="list-style-type: none"> 1 ha užlieto ploto priežiūros išlaidos per metus: 242 Eur be PVM/ha ŠESD suminis sutaupymas: (-162 kt CO₂ekv)
3	P20-P	Ilgalaikės hedžingo sutartys	3,07	1,20	14	<ul style="list-style-type: none"> Paveiktų įmonių skaičius: 716 ŠESD sutaupymai: 21,9 kt CO₂ekv
4	T2-P(4)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Skaitmeniniai sprendimai krovinių srautų optimizavimui ir tuščios ridos mažinimui)	2,27	16,08	3	<ul style="list-style-type: none"> Įsigytų skaitmeninių prenumeratų skaičius per analizuojamą laikotarpį: 6750 vnt. Laikoma, kad pritaikius priemonę, tuščios ridos sutaupymas bus 30% ŠESD sutaupymas: 108,51 kt CO₂ekv
5	T4-P	Intermodalinių vežimų skatinimas	2,24	6,02	6	<ul style="list-style-type: none"> Vertintos 3 veiklos kartu. Bus įsigyta vagonų puspriekabių gabenimui skaičius nuomai 96 vnt. Bus įsigytos 176 netaršios traukos priemonės Krovinių vežimo apyvarta per metus bus 199 mln. tkm Bus įsigyta pervežamų konteinerių ir puspriekabių skaičius 525 313 vnt. Bendras ŠESD sutaupymas 164,66 kt CO₂ekv
6	T21-P	Traukinių modernizavimas	1,33	0	23	<ul style="list-style-type: none"> Elektriniuose „Škoda EJ575“ traukiniuose sumontuotų baterinių sistemų skaičius, kurs bus pakeistas – 3 Bendras kuro ir energijos sutaupymas per analizuojamą laikotarpį bus 19,08 GWh ŠESD sutaupymas: 5 kt CO₂ekv
7	EE11-P	Gatvių apšvietimo sistemų modernizavimas	1,33	0,13	19	<ul style="list-style-type: none"> Vienas šviestuvus leis sutaupyti 295 KWh Vienas šviestuvus leis sutaupyti 15 Eur per metus eksploatacijos išlaidų ŠESD sutaupymas: 4,96 kt CO₂ekv.
8	EE14-P	Energetinio efektyvumo vidinių stebėsenos sistemų diegimo skatinimas verslo įmonėse ir pramonėje	1,32	0,82	15	<ul style="list-style-type: none"> Energijos sutaupymai per analizuojamą laikotarpį: 0,215 TWh Šesd sutaupymas: 26,27 kt.CO₂ ekv
9	AEI25-P AEI36-P	Investicinė parama biometano gamybos ir valymo įrenginiams įrengti	1,17	2,86	9	<ul style="list-style-type: none"> Pagamintas biometano kiekis: 66000 GWh ŠESD sutaupymas: 83,59 kt.CO₂ ekv

Ekonominių priemonių, planuojamų įtraukti į NEKS VP, dalinės ekonominės naudos ir išlaidų santykio vertinimo ataskaita, 2024

10	A3-P	Tiksliojo tręšimo sistema	1,15	0	24	<ul style="list-style-type: none"> Paveiktas žemės plotas: 66000 Ha ŠESD sutaupymas: 37,59 kt.CO₂ ekv
11	T2-P(1)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas)	1,09	0,34	16	<ul style="list-style-type: none"> M3 klasės dyzelinių TP vid. rida per metus 45366 km Bus pakeisti 978 dyzeliniai autobusai į EV ŠESD sutaupymas: 82,23 kt.CO₂ ekv.
12	A1-P	Klimatui palanki gyvulininkystė (mėšlo tvarkymas)	1,05	6,34	5	<ul style="list-style-type: none"> Vertintos 3 veiklos kartu Bendras ŠESD sutaupymas: 713,47 kt.CO₂ ekv
13	A13-P	AD varoma technika	0,95	3,77	7	<ul style="list-style-type: none"> Įsigyti 301 traktorius Vertintos visos investicijos, jei būtų vertintas skirtumas, ENIS būtų didesnis. ŠESD sutaupymas: 24,52 kt.CO₂ ekv
14	L20-P	Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas miškuose)	0,92	8,00	4	<ul style="list-style-type: none"> 1 ha užlieto ploto priežiūros išlaidos per metus: 305 Eur be PVM/ha Medžių pardavimo įkainis: 1364 Eur be PVM/ ha ŠESD sutaupymai: 40 kt.CO₂ ekv
15	T1-P	Elektromobilių įsigijimo skatinimas	0,90	1,97	12	<ul style="list-style-type: none"> Vidutinė M1 rida per metus 12396 km Vertinimas atlikta nuo visų investicijų, jei būtų vertinamas tik skirtumas tarp EV ir taršaus automobilio, ENIS būtų didesnis. ŠESD sutaupymas: 98,37 kt.CO₂ ekv.
16	T22-P	Dviračių ir motorinių dviračių įsigijimo skatinimas	0,89	3,14	8	<ul style="list-style-type: none"> 20 proc. nuvažiuotų km, būtų nuvažiuojami dviračiais ar motorinėm priemonėm ŠESD sutaupymas: 3,14 kt.CO₂ ekv.
17	EE8-P	Pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	0,87	0,29	17	<ul style="list-style-type: none"> Vienas daugiabučio metinis sutaupymas įgyvendinus projektą bus 0,019 GWh ŠESD sutaupymas: 18,12 kt.CO₂ ekv
18	EE10-P	Fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)	0,87	0,18	18	<ul style="list-style-type: none"> Tipinis individualios statybos namo plotas: 131,31 m² Energijos sutaupymas per metus: 145 kWh/m² ŠESD sutaupymas: 46,2 kt.CO₂ ekv.
19	P19-P	Pramonės dekarbonizacija	0,84	2,80	10	<ul style="list-style-type: none"> Įmonių skaičius, kurios gavo finansavimą: 6 ŠESD sutaupymai: 116,3 kt.CO₂ ekv
20	EE2-P	Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	0,76	0,08	20	<ul style="list-style-type: none"> 1 kv. m. sutaupymai (renovuotam iki B klasės) per šildymo sezoną bus 183,35 kWh 1 kv. m. sutaupymai (renovuotam iki A klasės) per šildymo sezoną bus 216,05 kWh Bus modernizuoti 4344 daugiabučiai (3475 iki B klasės; 869 – iki A klasės) ŠESD sutaupymas: 104,8 ktCO₂ ekv.
21	T2-P (2+3)	Alternatyvių degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas (Alternatyviųjų degalų (vandenilio) papildymo infrastruktūros sukūrimas / plėtra;	0,73	2,01	11	<ul style="list-style-type: none"> Vertintos 2 veiklos kartu Bus pastatytos 6 stotelės sunkiajam vandeniliniam transportui N3 ir N2 klasės vidutinė rida per metus 35866 km

Ekonominių priemonių, planuojamų įtraukti į NEKS VP, dalinės ekonominės naudos ir išlaidų santykio vertinimo ataskaita, 2024

		N2,M2,N3 ir M3 kategorijų sunkiųjų transporto priemonių, varomų alternatyviaisiais degalais naudojimo skatinimas)				<ul style="list-style-type: none"> • M2 klasės vidutinė rida per metus 31130 km • Įsigytas netaršių TP skaičius per analizuojamą laikotarpį – 2268 • ŠESD sutaupymai – 143,19 kt.CO₂ekv (abiem veikloms).
22	EE7-P	Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas	0,71	1,26	13	<ul style="list-style-type: none"> • Namų ūkiuose į šilumos siurblius pakeisti katilai: 11310 • Metinis biokuro suvartojimo sumažėjimas: 80,37 Gwh/per metus • Metinis elektros suvartojimo padidėjimas: 22,36 GWh/per metus • ŠESD sutaupymas: 50,66 kt.CO₂ekv
23	T3-P	Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas	0,58	0	25	<ul style="list-style-type: none"> • Krovinių apyvarta, kuri bus perkeliama į elektrifikuotus geležinkelio ruožus – 1829 mln. tkm. • ŠESD sutaupymai: 59,68 kt.CO₂ekv
24	EE3-P	Viešųjų pastatų (centrinės valdžios) atnaujinimas Viešųjų pastatų (savivaldybių) atnaujinimas	0,40	0,04	21	<ul style="list-style-type: none"> • 1 kv. m. energijos šildymui sutaupymai iki C klasės per metus bus 136 kWh • 1 kv. m. energijos šildymui sutaupymai iki A++ klasės per metus bus 174,52 kWh • Elektros sutaupymai po renovacijos per metus (tiek iki C, tiek iki A++ klasės) bus 13,62 kWh/m² • ŠESD sutaupymas – 12,28 kt.CO₂ekv.
25	EE15-P	Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))	0,34	0	26	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizuota statinių: 700 m² • 1 kv. m. sunaudojama energija šildymui: 78,27 kWh/m² • ŠESD sutaupymas: 21,924 kt.CO₂ekv
26	EE12-P	Negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (Juridinių asmenų negyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas))	0,28	0,04	22	<ul style="list-style-type: none"> • Energijos sutaupymai per analizuojamą laikotarpį: 0,037 TWh • ŠESD sutaupymas: 0,99 kt.CO₂ekv

7 priedas. Priemonių sąrašas, kuriose ŠESD nepateiktas ir jų vertinimas nebuvo atliktas

Sektorius	Priemonės kodas	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
AEI priemonės	AEI7-E	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
AEI priemonės	AEI6-E	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
AEI priemonės	AEI15-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
LULUCUF priemonės	L17-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
Pramonės priemonės	P16-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
LULUCUF priemonės	L12-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
Transporto priemonės	T24-P (T18)	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
Transporto priemonės	T25-P (T19-P.1)	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
Transporto priemonės	T25-P (T19-P)	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
Energ. saugumo priemonės	ES8-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
Vidaus rinkos priemonės	VR14-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
ŽŪ priemonės	A2-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas
AEI priemonės	AEI26-P	ŠESD 0 / ŠESD nepateiktas